

DIARI CATALÀ

POLÍTICH Y LITERARI

ANY II

BARCELONA — DIJOURS 15 DE JANER DE 1880

NÚM. 231

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: FERNANDO, 32, 1.er—SUCURSAL EN GRACIA.—FRENTE AL TEATRO, DEPÓSIT DE MÁQUINAS DE CUSIR.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona. un mes. . . . . 5 rals | Fora. un trimestre. . . . . 20 | Estranger, (unió postal). trimestre. 40

SANTS DEL DIA.— Sant Pau primer hermitá. — QUARANTA HORAS.—Iglesia de Nostra Senyora dels Dolors.

CERTÁMEN DEL DIARI CATALÀ.

L' empresa del DIARI CATALÀ, desitjosa de contribuir al cultiu de las lletres catalanas, estimulante en alguna manera als que en ellas se dedican á escriure en prosa, tota vegada que 'ls concursos literaris que acostuman á celebrarse son dedicats generalment á premiar obras poéticas, ha resolt obrir un Certámen contínuo trimestral, ab subjecció á las següents bases:

1.ª S' adjudicarà un premi consistent en la quantitat de 50 pessetas y un objecte d' art, al treball d' imaginació que 'n sigui mereixedor.

S' hi compren en aquest tema: los articles, sobre costums, llegendas, anecdòtics, etc.

2.ª S' adjudicarà un premi consistent en la quantitat de 40 pessetas, al treball de *prosa crítich*, ja siga sobre ciencias, arts, literatura, llingüística, etcétera.

3.ª Altre premi consistent en la mateixa quantitat de 40 pessetas, al treball *històrich*, en lo qual s' hi comprenen las biografias d' homes ilustres, catalans ó no, tradicions, indumentaria, etc.

4.ª Altre premi, consistent en 20 pessetas á una traducció de treballs clàssichs ó de reconegut mérit sobre 'ls assumptos dels tres premis anteriors.

En los treballs d' aquest premi, deurán mencionarse la llengua y autor del original.

La Redacció se reserva además lo dret d' adjudicar segons premis, consistents en un objecte d' art.

Los treballs deurán tenir l' estensió

de una á sis columnas estampadas del DIARI CATALÀ; advertintse que passant de tres columnas, deurán dividir-se en dos articles al objecte de publicarse en dos números del DIARI.

Los articles que 's remetin á la Redacció d' aquest periódich pera concorrer al certámen s' anirán insertant en los números dels dijours, secció literaria, per l' ordre en que 's reben, si son mereixedors de publicarse á judici dels tres redactors D. Conrat Roure, don Artur Gallard y don Pere Ravetllat.

Al final de trimestre, lo jurat, compost de tots los que formen la Redacció del DIARI CATALÀ, designará d' entre 'ls publicats, los articles que considere mereixedors del premi respectiu, publicantse 'l fallo en lo mateix DIARI á fi de que 'ls autors passen á recullir los premis.

Los treballs se publicarán anònims, ab pseudónim, ó ab inicials, segons indiquen los mateixos autors, debent venir lo nom verdader en plech clós.

Se recomana als escriptors, que atent al caràcter del periódich, los treballs encloguen un criteri avansat.

Ab las anteriors bases queda obert desde avuy lo «Certámen del DIARI CATALÀ» y la primera adjudicació de premis tindrà lloch lo dia 31 de Mars próxim.

LA REDACCIÓ.

Espectacles

PÚBLICHS.

GRAN TEATRO DEL LICEO.—Funció per avuy, 34 de abono, par.—GLI UGONOTTI. Entrada 6 rals, quint pis 4.—A las 8.

TEATRO DEL CIRCO.—Avis.—Lo Ball particular de Máscaras que 's devia fer lo dissap-

te 17 del present se traslada 'l dia 9 de Febrer di lluns de carnaval.

TEATRO ROMEA.—Teatre Català.—Avuy dijous. Estreno de la comedia en 3 actes RAL PER DURO y la pessa A LA VORA DEL MAR.—Entrada 2 rals. A las 8.

Nota. Demá divendres tindrà lloch la segona representació.

Lo dilluns próxim, benefici de don Vicens Miquel.—Lo drama en 3 actes EL NUDO GORDIANO y la pessa FALSOS TESTIMONIOS.

TEATRO ESPANYOL.—Societat Malibrán.—4.ª de abono per avuy dijous.—La comedia en 3 actes LAS DONAS y una graciós pessa.

Entrada 2 rals. A las 8.

Lo diumenje, EL REGISTRO DE LA POLICIA DIVERSIONS PARTICULARS.

SOCIETAT LATORRE.—Grans balls particulars de máscara.—Certámen artístich entre las máscaras elegants.—Premis al mérit.—Queda oberta la suscripció á las duas que disposa aqueixa Societat en lo próxim Carnaval las nits dels dimars dias 20 y 27 del corrent mes, desplegant en los mateixos tant luxu y riquesa quant sia necessari.—Bases d' abono pera los dos balls: Una acció composta de una entrada pera caballer y tres invitacions pera senyora. . . . 8 pessetas.

Se suscriu en la Litografia y-Confitería del Liceo, Rambla del Centre; Contaduría del Teatre ROMEA y demás punts de suscripció.

Reclams

PARIS-MURCIA

Edició castellana á 1 ral lo número.—6, PI, 6,

L' Aguila. Gran basar de robas fetas. Plassa Real 13.—Terminat lo grandió y variat surtit de prendas confeccionadas, recomanem á nostres favoreixedors se servescan llegir l' anunci insert en o número de avuy.

CLARIS Drama en tres actes y en vers, original de don Conrat Roure. Se ven al preu de vuit rals l' exemplar, en la llibreria de Puig, Plassa Nova, 5, en las demás principals llibrerias y en lo saló de descans del Teatro Romea.

Secció Literaria

NÚM. I.

LA FIGURANTA.

(Article remés al-Certámen del DIARI CATALA.)

I.

L' art escénich ha fet prodigis d' inspiració, de destresa, d' esquisitats, y la comedia de mágica té ull-presa la concurrencia que ompla de gom á gom la sala, escorrentse per las avingudas com llach eczuberant d' aigua que 's difundeix.

Las escenas mes variadas donan ocasió als contrastes mes aparatosos y encisers de relleus, de perspectiva, de llum, de colors y de galas. Alló es un devassall en la bruixeria hermosa.

¡Pobra declamació y pobra música! Jugan paper mes secundari que 'ls mes petits accidents y detalls escenográfichs. Los autors, dramátich y musical, no son tals autors. Tinch l' honor de recomenarlos com unas amables víctimas que s'han resignat generosamente á... quedarse sense personalitat. Que 'l lector los hi celebri mes que 'l públich embadalit ab las decoracions y trajos y fantásticas evolucions que s' efectuan en l' escena.

¡Hurra al decorar, á la tramoya, al vestuari, á la profusió de llum-Drumont, de llum-Bengala y de tota mena de llums artificials! De vosaltres, oh elements inanimats, que preneu vida superior á la real que retrayeu; de vosaltres que inferiors als de aquesta, feu grinyols y fressa d' alegría al presentarvos y trasmudarvos, entussiasmant d' improvis ab major forsa en aqueix mágich conjunt d' habilitats y sorpresa: de vosaltres, incomprendibles esclaus, joyosos de vostra esclavitut, contents del despotisme que 'us fa tributaris del tramoista,—calculador sacerdot de la *mecánica parda*, —concedintvos sols un dret de protesta qual ús vos posaria en ridícul; de vosaltres, oh plásticas creacions que mentiu ab tanta gracia com la región meridional de l' Espanya; de vosaltres es avuy l' éxit grandios de la representació teatral. Que l' esperitualisme independent y autónomo, fassi l' obsequi de callar, que 'ns amohina. ¡Hurra á vosaltres, camp gentil d' operaciones de la menor cantitat de trajo sobre la major qualitat de formas humanas y especialmente femeninas, que logran convertir al públich en infantil personificació del embadaliment! Per amor vostre, los gendres oblidan que tenen sogras; las mares, carregadas de fillas cullidoras, perden de veure sa pesada missió social; en l' esperit dels acreedores, se 'n va per escotilló la última enrabiada, ab la desaparició, per tal sistema, del primer destorb de l' escena, y fins en lo cor del pobre cessant, qu' ha aprofitat las escurriallas de la paga darrera per assistir á la mágica nova, (com si encara fos *algú*), dormiteja 'l rencor contra 'l principi d' autoritat. Las corrents eléctricas d' admiració y de pasme

adominan, avassallan subjugan de ferm á grans y á xichs, á ditxosos y á desventurats, á ignorants y á discrets. L' escenari continua essent manantial riquíssim de profús benestar que á tothom arriba y que triunfa sobre las mes prosáicas y delmadoras miserias de la vida de debó.

II.

Los actors en las comedias de mágica son comparsas que parlan. No gayre més.

Després del pintor, del sastre, del atrezista, del pirotécnic, del maquinista y de varis altres més, l' héroe escénich de la comedia d' espectáculo es aqueixa colectividad multi-forme y multi-colora que, dividida y subdividida en varias especialitats, se anomena «comparseria»: veritable mostruari de figuras oposadas, de procedencias diversas, d' estats y necessitats incongruents; antítesis completa del art, posada, en entera síntesis, al servey del art mateix. La comparseria es resolució viventa d' un problema, trobada al ínfim estipendi de dos á tres rals per barba.

Si l' ofici, fredament considerat, es lamentable pera 'ls homes ¿qué no será pera las donas?

La infelís comparsa ó *figuranta* es un exemplar de la desgracia ab ensayament.—Sa propia debilitat natural, en compte de ferla interessant, la presenta mes ridícula. Los mancaments ó descuyts com sas imperfeccions físicas, en lloch de inspirar compassió, promouhen lo riure y bromejar de la gent més compassiva. ¡No 'us dich rés de quan, per un incident qualsevol, se posa en completa evideneia la mísera figuranta!

Observéuho: la gent frívola xiula; la merament lleugera murmura, y las personas de sentiments casulans, ni ajupint lo cap logran contenir sa hilaritat bullanguera. Si no la contenen veyent de *franch* ensopegar una *senyora* pé 'l carrer, ¿cóm deturarla, cóm reprimir-la mirant ensopegar en plena notorietat una infelís *doña pagada*?

III.

Las breus consideracions qu' antecedeixen me las ha inspiradas ma heroína: figuranta de tercera classe, contractada de pòchs dias ensá.

¡Pobra dona! No reunia cap de las condiciones que 's necessitan pera prosperar en la escena, comensant per la de sa figura massa prima y delicada pera la perspectiva. Mes la demanadissa de la Empresa havia sigut tanta y tan apremiant, que lo que calian eran donas per poch *presentables* que fossen.

Als curts moments d' apareixer en escena, vestida de radiant astre, mos ulls s' hi fixáren.

Se semblava á alguna persona que jo no havia vist may, y que 'm semblava haver vist ja desde petit, petit. M' estava en las primeras filas y, calantme 'ls lentes, qu' uso sóls ab intermitencias, poguí apreciarla ben bé. Confesso, no obstant, que de prompte sols m' inspirá una débil sollicitud perque procuro esquivar, en lo possible, tota tendencia fantasiosa y sentimentalista. Vingué, empero, l' escena culminant del acte segon; la comparseria hagué de fer una notable evolució y... ma heroína relliscá y caigué de mala manera.—Tal fou la caiguda, que cap de las companyeras de constelació guardá la deguda serenitat sideral, com no la guardá

'l públich en massa. ¡Ningú, ningú deixá de riure!! Fins la corculla del apuntador semblá pressa de brutal riallera, y fins las *candilejas* semblaren fer ganyotas sarcásticas.

Hi hagué un escándol curt pero gros. Los *pollets*, especialment, se contreyan de tant riure, en las butacas, mentre que las *polletas* mastegavan 'ls mocadors de batista, com si 'ls pasturesen, y 'ls papás y mamas intercalavan xistes mansos en sas extremosas riallas. Alló fou un desfet de gresca: ¡tota á costa d' una dona vestida de radiant estrella, tranzida de radiant vergonya! ¡Tota cara á cara d' una inofensiva é indefensa «imatje del Criador,» —com diria 'n Robert;—de origen, de costums y de sentiments ignorats, pero agens á tota comoditat mundana; obligada tal volta, tal volta forçada per la miseria més dolorosa á figurar en aquell escenari suntuós: verdader oásis pe 'l públich, y per' ella Calvari verdader! ¡Ah! ¡las crueltats dels Nerons fan simpáticas molts bromas criminals!

IV.

¿A qué volerme acreditar de sant ó de privilegiat negant que vaig riure també, sino tan fort y tant, tan espontáneament com lo comú dels mortals aplegats en lo teatro? Sí; de sobte vaig ésser tan cruel com los demás, entregantme al natural impuls. Me sapigué greu, pero no poguí dominarme.

Quan prosseguí la representació, percibintse ja sols algunas riallas escaduceras,—seguidas del corresponent correctiu de xiuxiuheigs, mes ó menos prolongats, segons ellas,—vaig posarme sobre mi y vaig meditar seriament.

La desgracia d' aquella figuranta m' infundí una pietosa curiositat. Hauria preguntat á mos vehins d' asiento que sabian de la desventurada, á no considerar, apart de inoportuna, segurament ineficás ma pregunta. Resolt, donchs, á mantenirme en prudent reserva, comensá dins mí un soliloqui intern, de qual bondat, de qual esperit eminentment cristiá encara me n' envaneixo, y qual resúmen de resúmen fou lo següent: filla obrera; mare malalta; pare viciós; maltracte doméstich; santetat en vida.

V.

L' idealisme 'm vencé, á despit de totas las meas prevencions teóricas contra sa exageració fatal.

No hi hagué més; terminada l' apoteosis final y sens' esperar la nova alsada del teló de boca, vaig abandonar la platea y, empenyent d' assí d' allá, vaig sortir y colocarme devant la porta d' eixida de la gent d' entre-bastidors, esperant á la figuranta. La imatge d' aquesta no se 'm separava de la memoria, y estava seguríssim de reconeixerla despintada, desemperrucada, desempolsada, desdaurada, desemplatayada, y en lo trajo mes vulgar del mon.

¡Vaig equivocarme! ab las empentas de la surtida havia perdut los lentes; las botigas dels óptichs eran tancadas pera substituhirlos, y no poguí realisar mon desitj. O no passá la figuranta, ó passá confosa ab la turba-multa de gent de teatro, sense que jo la esmentés. ¡May he lamentat més l' ésser curt de vista que durant aquella contrarietat!

VI.

L'endemà y l'endemà passat vaig tornar al teatro y... segurament l'Empresa havia despedit á la *funesta* comparsa perquè no la vaig pas veure.

Al cap de tres dias, sossegada ja la meua curiositat y molt difumit mon interès, vaig resignarme á pensar lo qu'encara penso:

De moltes donas desgraciadas val mes casi sempre conservarne una infundada compassió que voler fundar aquesta en indiscretas averiguacions.

¡Quántas *figurantas* de teatro y de mon planyo avuy, que potser no planyeria si hagués dut á terme ma inquisitoria!

¡Benehidas las empentas que fan perdre uns lentes á temps! Val mes perdre lentes que ilusions.

UN DE TANTS.

LAS CIUTATS CÉLEBRES

Paris.

¿Quina ciutat despres de Roma, pot ser mes digne de coneixers? No hi ha cap dubte qu' aquesta ciutat es París. Com aquella, pot també París admirarse baix molts punts de vista, puig es l' empori, en la present edat, de las ciencias, arts y benestar. Ocupa entre 'ls pobles de la terra, un lloch análech al del cor en los sers animats. No pot presentarse quèstió alguna en qualsevulga dels rams á que 's llensa l' imaginació del home, que no 's tracti tot seguit de resoldrerla en aquell inmens cervell. ¿Quan la ciencia incrédula cregué ab las marevellas del fonógrafo? Quan fou presentat en París, y d' allavors data sa inmensa popularitat com si fós necessari un certificat de vida dat per aquella gran ciutat.

París es en l' actualitat, si no lo centre de las arts, al menys un punt molt pròxim á aquell, puig la llegió artística, es real y proporcionalment, molt mes numerosa que en las fonts de bellesa nomenadas Italia, Grecia y sas fillas escullidas Roma, Venecia, Nápoli, Atenas. Cap artista pot dirse tal (si es que á algun pot darse dit nom) sens haber passat per lo gresol de París. En lo mitj dia creix l' imaginació, en París s' educa y robusteix per sostenir l' ideal pres, en aquells paysos. Además, com mercat artístich, es pot ser l' únich, puig en tots los demés no 's fá mes que revendre las obras mestras adquiridas en París ó enganyar ab las colorainas qu' allí també 's fabrican al per-major.

Los museos, poden compararse tan sols, ab los de Roma y ciutats italianas, puig ab son esprit empenedor los francesos han lograt, sobre tot á principis d' aquest sigle y en los quatre anteriors, reunir en sa ciutat predilecta, totas las millors joyas del art grech y romá antichs y de las diversas escolas pictóricas qu' han cridat l' atenció del mon; de modo que descartant las reunidas per la codicia dels agents papals y las compradas ab l' or británich, allí es ahont se troban las obras mestras de tots los artistas mes preuats. En lo Louvre, hi ha tota la lletania artística, representada per dotzenas de obras á qual millors. En los museos del art modern, las dels artistas qu' ab lo temps poden aspirar á algun ramell de gloria.

Anem á veurer Paris com á tipo actual del benestar social. Segons los últims censos, conta ab 1.988,806 habitants de 'ls que 1.007,968 son donas y 980,838 varons; forman eixa munió de sers, 742,127 familias, habitants en 75,274 casas ab 1.022.539 locals diferents que 's ventilan y clarejan ab 68,409 portas y 4.259,613 finestras. Se veu ben clar que l' import de *respirar y veurer clar* té en que ensanyarse. Tot aixó sens contar los arrabals.

Gran part d' aquest gran formigué, viu del treball, puig sols 305.000 habitants cobran rentas sens treballar.

Los hospitals y hospicis tenen una població flotant de 8000 individuos, las presons 4000, y viuen de la caritat pública ó privada 50.000 homens y donas (en temps normal).

Comá ciutat que fá temps es centre d' altres, Paris, conta dintre son recint, ab monumentals edificis y diversas construccions alegóricas y artísticas.

Si pujém al arch de l' Estrella, punt quasi culminant de Paris, descubrim la rodona cúpula del panteon que s' aixeca sobre l' universitat célebre, coneguda per la Sorbona; mes aprop, la dorada agulla dels Inválits que senyala al que sobre ella dirigeix los ulls, ahont hi reposa lo conquistador guerrer qu' ab sas empresas y anadas contribuí al momentáneo predominio de la França y al immediat desquiciament de son imperi.

Encar mes á la vora, veyem un punt no edificat, pero salpicat de punts negres; si anem á la vora veurem la plassa que dona idea de la ciutat y de la qu' arrencan lo carrer de Rívoli, l'avinguda dels Camps Eliseos y al costat de la que s' aixecan l' obelisch pres en Luxor, lo palau del Eliseo, del Cos legislatiu, lo Louvre y mes enllá la Magdalena y l' Institut de Fransa.

L' art gótic está representat per la colossal Catedral y la delicada capella de Lluís lo Sant.

Sembla qu' ab la munió de vias y monuments que conté, n' hi ha per omplir la ciutat; mes no deu ser aixis quan cada jorn s' obran carrers, avingudes y plassas, al mateix temps que s' aixecan edificis y obras artísticas que representarán als parisiens del porvenir las generacions actuals.

Paris ha lograt tenir dintre son estret cinturón de murs, á tots los elements necessaris per fer mes profitosa y agradable l' efimera vida del home.

¿A qui deu tants prodigis? No te cap difficultat respondre: al treball. Mes com aquest res es ni pot dar cap resultat sens llibertat, es á l' última á qui 's deu ser lo centre real de l' Europa y moralment del mon. Si 's mira la vritat d' aixó, 's veurá que las épocas de major engrandiment de la ciutat, corresponen ab las de la República del 93, á las de mitjants d' eix sigle y sobre tot á l' actual, que nascuda en moments difícils está feta de temps á las probas que deu passar per portar sa obra á bon terme, y sens dubte aixó fará; puig cada dia la Llibertat es mes amplia y ben entesa, y com aquesta es qui dona vida al treball, es innegable que Paris s' acostá al cim de son apogeo.

W.

Noticias de Barcelona

ATENEU LLIURE DE CATALUNYA.—Avuy á dos quarts de nou del vespre don Joseph Lluís Pellicer donará una conferencia pública en lo Ateneu lliure de Catalunya sobre lo tema: «Consideracions sobre las Bellas Arts en la última exposició de Paris.»

Com la conferencia es pública y lo conferenciant gosa de molts simpatias en nostra capital, á mes de que tothom sap que dintre poch ha de deixarnos per haver d' anar á ocupar un lloch honrós en la redacció de la *Illustration* que 's publica en la capital de la vehina república, no dubtem que la concurrencia que anirá á escoltarlo será numerosa.

CERTÁMEN ARTÍSTICH.—La Junta directiva y económica de las obras de la nova Universitat de Barcelona, convoca als artistas espanyols al certámen pera l' execució de sis quadros al oli ab destino al Paraninfo de la nova Universitat, mes ab subjecció á las següents bases:

ASSUMPTOS DELS QUADROS.

Los assumptos qu' han de representar son los següents:

Primer.—*Espanya-llatina-vissigoda:* Concili IV de Toledo verificat en l' any 633, y presidit per Sant Isidro de Sevilla.

Segon.—*Espanya-Arabe:* Escola y civilisació de Córdoba en l' época d' Abderrhaman III lo gran.

Ters.—*Espanya de la Reconquista en Castella:* Lo saber d' aquest regne en los temps d' Alfons lo Sabi.

Quart.—*Espanya de la Reconquista en Aragó:* Los concellers de Barcelona representats per Joan Marimon y Bernat Zapilla, se presentan en Torre Octavia, reynat de Nápoli, al rey don Alfons V, demanantli real cédula pera la creació d' uns estudis generals ó universitaris en la capital del Principat de Catalunya.

Quint.—*Espanya del Renaixement:* La traducció de la Bíblia Poliglota feta en Alcalá d' Henares per impuls y baix la direcció del cardenal Ximenez de Cisneros.

Sisé.—*Espanya en los principis del moviment modern:* Representació dels estudis creats per la Junta de comers, en la casa Llotja de Barcelona.

Los quatre primers números han de tenir 6'31 metros d' ample per 3'44 id. d' alsada; y 'ls dos restants 8'20 metros d' ample per 3'44 id. d' alsada.

Las condiciones pera pendre part en lo concurs, se trobarán de manifest en lo *Boletín oficial* de la provincia, d' avans d' ahir.

ENTERRO MILITAR.—Ahir fou conduhit al cementiri lo cadávre de don Joseph Alcayna y Aquilina, coronel retirat que un dia havia pertenescut á la guardia real.

Se tributaren al difunt los honors que son d' ordenansa.

DESPRENDIMENT DE LA SOCIETAT ARTÍSTICA DEL LICEO.—Aquesta ha acordat unánimement donar duas funcions benéficas: una á favor dels obrers sense treball d' aquesta ciutat, y un' altre á favor de la Societat Italiana de beneficencia. Lo senyor Quintili-Leoni ha quedat encarregat de organisar aquestas funcions sens intervenció de cap persona estranya á la Societat.

PRÓROGA PERA TREURER CÉDULA. — Per Rel'ordre del dia 2 del present, queda prorogant fins al 29 de febrer pròxim lo plasso pera que 'l públich que no ho hagi fet puga provehir-se de cédulas de vehinat sens pagar recárrech.

TEATRO CATALÁ. — Com ja anunciaren á nostres lectors, avuy's estrena en lo teatro Romea una nova comedia en tres actes titulada *Ral per duro* original d'un conegut autor.

CASA Á PUNT DE CAURER. — Lo arquitecto municipal ha denunciat al municipi, que una casa del carrer de la Riera Baixa está amenant ruina.

L'Ajuntament en sessió d'ahir acordá son derribo.

MATERIALS D' OFICINA CEDITS PER L' AJUNTAMENT. — La Junta d' auxiliis pera la classe obrera sense feyna ha demanat y obtingut del Ajuntament que aquest li cedís tots los materias d' oficina que aquella hagi de menester á fi de no distreure fondos de lo que tenen recaudat.

FUSIÓ DE TRANVIAS. — Se han fusionat las duas empresas que tenian demanat permis pera establir ramals de tranvia, una desde la plassa de Sta. Agna á la de Te-tuan, y l' altre desde lo primer punt á Gracia.

Are formarán una sola via que tocará als dos punts citats.

LO PARIS MÚRCIA CASTELLÁ. — Quan lo Paris-Múrcia se publicá en francés, imprés en bon paper y ab profusió de gravats mes ó menos notables, s' establí lo preu de venda de un franch per tot ar-reu.

Donchs are fa poch dias s'acaba de publicar en Madrit, en paper ordinari, é impresió que no te res de particular y sense poch ni molts gravats ni autógrafos, un París-Múrcia castellá que 's ven no á un mateix preu per tot lo mon, sino á á mitj ral en Madrit y á doble preu en provin-cias.

La publicació no ofereix cap alicient en primer lloch perque los originals han perdut en la traducció y en segon lloch perque los autógrafos sols hi son tradu-hits.

Creyém que 'ls nostres lectors si volen lo París-Múrcia obrarán millor comprant lo francés ó si 'l volen en castellá esperant l' edició que s' está fent en Paris ab los mateixos grabats y autógrafos.

SORTIDAS DE CORREUS. — Per aquells de nostres lectors á qui puga interessar, recordém que avuy surt lo correu pera Montevideo y Buenos-Aires.

També desde avuy lo correu de Madrit sortirá á dos quarts de nou del dematí y arribará á las set y vint minuts del vespre.

Queda suprimida la segona expedició entre Saragossa y aquesta ciutat.

La correspondencia pera la línea de Madrit podrá depositarse en los bussos de l' administració fins á las vuit del dematí. La que 's depositi en los bussos mecánichs situats en los estanchs y altres llochs, será extreta á las set del dematí, dotze del dia, sis de la tarde y nou del vespre.

Queda subsistent la segona expedició fins á Manresa que surt d' aquesta administració principal á las cinch y quaranta cinch minuts del dematí y porta la correspondencia pera las líneas de Berga, Cardona y Solsona.

Lo despaig de certificats d' aquesta ad-ministració estarà obert de set á vuit y de nou á dotze del dematí, y de duas á tres y de set á vuit de la tarde.

DESGRACIA. — Diu un colega que avans d' ahir en lo poble de Esplugas, lo campaner, que segons sembla estava clavant un clau, caygué desde dalt del campanar quedant mort instantáneament.

LA VETLLADA DE LA JUNTA DE SENYORAS. — La vetllada que s' havia de celebrar dissapte en lo *Circulo de la Union Mercantil*, ab motiu de rifarse la taula regalada per la reina Isabel, s' ha aplassat pe'l dilluns, á instancia dels cotxeros que desitjan celebrar la festa de Sant Antoni y anar als tres toms y á sarau.

DEIXADESA EN LO MERCAT DELS TOSSINOS. — Se queixa un suscriptor de lo bruta que está la plasseta anomenada dels tossinos, puig es tanta la inmundicia que hi ha apilotada que dificulta lo tranzit á las personas que hi tenen d' anar per los seus quefers exposantlas á relliscadas que poden tenir fatals conseqüencias. Y no 's pot dir que 's per falta dependents del Ajuntament puig ja fa mes de 3 ó 4 anys que no se 'n ha tocat cap.

Trasladém la queixa al senyor regidor ó director de la citada plassa á fi de que miri fer lo possible per remediarmo, puig que á no demanarho altre cosa, bastaria que 's fés per la higiene pública de que tant necessita la nostra ciutat.

INAUGURACIÓ DEL TEATRO-ROMÁNICH. — Se ha ja inaugurat en Montpeller lo Teatro-Románich de que parlárem anteriorment á nostres lectors. Lo dia de l' inauguració lo felibre Mr. Roumieux obtingué un triomf com també tots los actors que prengueren part en la comedia titulada «La Bisca» de la qual ne 's autor lo felibre citat.

Un altre dia 'ns ocuparem extensament de dita obra y teatro.

SERVEY METEOROLÒGICH

(Especial del DIARI CATALA.)

Observacions del dia 14 de Janer 1880.

OBSERVACIONS.	Máxima.	Mínima.	Mitja.	Diferen. ^a
Temp. á l omb. ^a	9.3	3.3	6.8	6.0
Id. al aire-lliure	21.2	-2.3	9.4	23.5
(Horas)	9 mati.	12 dia.	3 tarde.	mitja.
Tensió vapor.	4m962	4m824	5m029	4m998
Estat Higromét.	0.77	0.68	0.67	0.70
Actinómetro.	66g34	82g46	66g31	71g71
(Horas.)	9 m.	12 dia.	3 tarde.	6 tarde.
Núvols.	Forma. Cu-strat.	Cu-strat.	Cumulu.	(0)
	Dirac. (0)	(0)	(0)	(0)
Estat del cel.	Mol-cla.	Molt-cla.	Seré.	Ras.
(Horas.)	9 m.	12 dia.	3 tarde.	9 nit.
Vent.	Dirac. S.	WSW.	W.	W.
	Forsa. isensible	fluix.	fluix.	Mol-fluix
Baróm á 0.7m	773m8	773m0	773m4	773m1
Evaporació total	á l' ombra= 2ml		al aire-lliure=falta	
Altura de pluja.	(á 9h. n.= 0m00		m. 6t.=tranquil.	

L' actinómetro marca 'l dia 13: 58g90; 87g42; 62g62; y 69g64; á las 9hm 12h dia.

Avuy encar que la mínima nocturna, ha sigut mes alta qu' ahir, lo fret s' ha deixat sentir molt mes; essent la temperatura diurna mes baixa qu' l anterior. En quant á gebre y glas, n' hi hagut en major cantitat qu' ls altres dias. Com deyam, ahir, l' humitat ha sigut molt poca, habent desaparecut la boyra matinal que fá algun temps se formaba.

Lo temps *tendeix* á confirmar lo ditxo popular que diu: que la setmana dels *Barbuts* (Sant Pere y Anton) es la mes freda del any. En lo Nort d' Europa, lo fret torna á produhir-se, y en Fransa, la temperatura era de -12° (mínima) á Paris, y 11° á Clermont-Ferraud, essent la del Puy-de-Dôme, (molt mes elevat) 11° mes alta. En un poble aprop de Cherburs, (Fransa), ocoregué lo 12 un fenómeno notable; de prompte lo cel se cobrí, se vejé un gran llampech, se sentí un tró molt llarch y caygué un rayo en la població.

Lo servey meteorològich del «New-York-Herald» comunica lo següent:

Entre lo 14 y 16, arribarán á las platjas de la Gran Bretanya y Noruega, algunas tempestas; anirán seguidas de plujas. (Neu en lo Nort)

Borrascas ó forts vents del St retrogradant al NW.

(A última hora, la temperatura á l aire lliure, es -1.3°).

Probabilitats.—Fret bastant regular; mínima temperatura al aire lliure, mes baixa de -3.0° pot ser vent.

Nevadas en alguns punts. Lo fret será lo mes gran de l' hivern (?)

BUTLLETÍ ASTRONÒMICH

(per I. Martí y Turró.) 15 Janer 1880.

ESTRELLAS PASSATGERAS. — TACAS AL SOL.—LLUM ZODIACAL.—173.—Avans d' ahir dia 13 s' observaren en una hora de (de 10h45m), 8 estrelles passatgeras, de las que tan sols ne quedá una de catalogada.—Las tacas observadas ahir al Sol, á las 2h 10m tarde, eran las següents: 3 quadrant, tacas en duas regions, en la una hi havian 8 tacas de uns 18", y en l' altre duas, de mes de 30" de diámetro; en lo quadrant 4; n' hi havian també en dos puestos, lo primer se componia de una taca de uns 30" junt, á la vora, y lo segon, de una taca també pero molt mes petita (de uns 10").—La llum zodiacal se vejé ahir á las 7h02m del vespre, essent sa intensitat «visibla», midint 60° de llargada, per 25 de ample á l-base.

SOL ix á 724; se pon, á 456.

LLUNA: ix á 10'02 mati; se pon, á 8'21 nit.

Secció de Fondo

DE BARCELONA Á SARAGOSSA Y MADRIT.

Desde avuy lo camí de ferro de Saragossa y Madrit comensa á suprimir lo tren *expres*. Desde avuy las duas poblacions mes importants d' Espanya estarán sols en comunicació una vegada al dia, y encare en hora tan incómoda per una d' ellas, per Barcelona (com pot suposarse), que d' aqui en devant la resposta á una carta tardará en rebres ¡PART DE CINCH DIAS!

Perque los nostres lectors no 's creguin que exajerem, anem á ferho veure. Una carta que 's tiri al bussó de Madrit á las set de la tarde del dia 1, arribará á Barcelona á las set de la tarde del dia 2. Com que no 's repartirá la correspondencia lo mateix vespre, l' interessat no la rebra fins al dia 3. Suposant que al dia 3 contesti, marxará la resposta al dia 4 y no arribará á Madrit fins al dia 5. ¡Un pas mes, y tornarem al temps de las galeras!

Aixó per lo que respecta al correu. Los viatjers deurán altra vegada resignarse á passar vint y quatre horas en tren per fer tant sols 707 kilómetros, deturantse en 75 estacions, ó sigui una per cada 9 kilómetros. De manera, que desde avuy lo tren que enllassará Madrit y Barcelona,

correrá sols uns 28 kilómetros per hora, ó sigui la meytat de lo que corran los trens generals en tota la Europa civilisada. De manera que desde avuy Madrit estaré molt mes lluny de Barcelona que París, y aixó que París se troba realment á doble distancia.

Ab aquestos datos á la vista poden las sirenas de la situació cantar las glorias del estat envejable á que 'ns ha portat lo predomini del centro. Per la nostra part, quan sentirem dir que l' Africa comensa als Pirineus, ni tant sols nos quedarán ánimos per replicar, com feyam, que no comensa als Pirineus, sino al Ebro. Lo camí que seguim en tot nos porta depressa cap á Marruecos.

¿QUI TE LA CULPA

DEL CONFLICTE DEL HOSPITAL?

Segons hem sapigut per lo que 's digué en la sessió del Ajuntament celebrada avans d'ahir, lo conflicte que era de preveure, de no cabre en l' Hospital de Santa Creu ni un malalt mes, s' ha presentat ja. Avuy estan plens tots los llits d'aquell establiment de beneficencia, y si algun nou malalt hi acut á demanar alberch, tindrán de deixar-lo morir al mitj del carrer.

Bo es donchs que averiguem de qui es la culpa de tanta dessidia, per no dir un altre terme. Com preveiem que 's tractarà de carregar lo mort sobre l' Ajuntament, y com á nosaltres nos agrada donar á cada hu lo seu, debem fer constar que no es d' aquesta corporació la culpa, sino que correspon exclusivament á la nostra *encopetada é inútil* Diputació provincial.

Segons las lleys que actualment regulan la beneficencia, lo servey d' hospitals correspon á las Diputacions provincials. Prova d' aixó es que totas ó casi totas las provincias d' Espanya tenen lo seu establiment nosocómich. La provincia de Barcelona no 'l te desde que 'l de Santa Creu, que ho era no fa molts anys, fou declarat de patronat particular.

Aquest patronat particular l' exerceixen l' Ajuntament y 'l Capitol catedral, de manera que la nostra corporació municipal compleix ab excés sos debers baix aquest punt de vista. Desde la declaració del patronat particular, quedá en descubert la Diputació, que ni 's cuidá de defensar son dret, si 'l tenia, ó si no 'l tenia; no 's cuidá d' omplir lo vuit ni de posarse en regla.

Consti donchs que 'l responsable del conflicte actual es la Diputació. Si la Junta del Hospital de Santa Creu s' ha dirigit al Ajuntament, ho ha fet sols perque aquest es un dels patronos del Assilo.

No serém nosaltres los que inculpem al Ajuntament si d' una manera ó altra salva 'l conflicte en que una altra corporació ha posat á la ciutat, pero farém constar, y molt alt, que no te ell cap culpa en lo que passa.

Després de tot, lo que convé es no es precipitarse per la impressió del moment, puig sabem de bona tinta que está próxima á sortir la Real disposició creant l' Hospital clinich que te demanat la facultat de medicina, y que tal vegada podré servir per posar remey definitiu als mals que avuy lamenta tot Barcelona

A.

Correspondencias

DEL DIARI CATALA.

Madrid 13 de Janer.

Poch esperava ningú que en Cánovas dongués esplicacions en lo Senat. Corregué la noticia per lo Congrós y vaig anar á sentirho.

Las explicacions foren demanadas per lo senyor Güell y Renté, que digué que sense las minorías era impossible discutir res. En Cánovas afirmá, despres de mostrarse extranyat de las preguntas del senyor Güell, que no creya haver ofés en res y per res á las minorías del Congrós; que aquell que no havia faltat may á sos companys no podia reconeixre l' ofensa que no 'ls hi havia fet; pro que éll estava disposat á donar las explicacions que vulguessen las minorías, mentrés no se li exigís confessar una falta que no havia comés ni havia pensat may cométre-la.

Ahir no 's parlava mes que d' aqueix incident per tot arreu.

Entre 'ls constitucionals domina l' idea de sostindre l' acort de las minorías pesi á qui pesi, y volen exigir á n' en Cánovas que donga explicacions segons la fórmula que va proposarse á Ayala y en lo Congrós. La fórmula aqueixa exigeix lo reconeixement de l' ofensa y la lleugeresa ab que obrá lo senyor Cánovas en la sessió del 10 de desembre.

La plana major del constitucionalisme se mostra un bon xich mes benévola y fins creu suficientes las explicacions donadas per en Cánovas en lo Senat; creyentse que aqueixa es l' opinió del duch de la Torre aconsellada per en Martinez Campos y potser per altres personatjes; debent fer constar que en Güell y Renté s' inspira en lo consell dels grossos y que 'l duch de Sexto, majordom de Palacio, va concorre á la sessió del Senat, la única ó unes de las pocas á que ha assistit.

Hi ha 'ls seus dubtes sobre qui triumfará, mes en Sagasta y altres amichs seus aspirants á ministres, procuran aplacar la fieresa de la majoria de sos partidaris, lo que penso que ho logrará, y com poden compendre aixó porta qua. En Cánovas no tindrà altre remey que abaixar velas, per lo vist y com en aqueixos assumptos tot queda reduhit á la fórmula, se 'n buscará una aprofit per cantar la *palinodia* sense que ho sembli. Aixi es que, buscarán una ocasió y en lo Congrós se donarán las explicacions tan cacarejadas.

En Cánovas digué en lo Senat que las qüestions de dignitat, com totas, deuen esser resoltas per la majoria. Quan feya aqueixa afirmació tothom se 'n reya perque ab l' organizació burocrática dels nostres parlaments, las majorías no tenen altre objecte que l' apoyar y defensar al govern. Suposar que ellas degan decidir en las qüestions de dignitat, es una ignocencia canovista. Ja es sabuda la independència de las majorías.

Ja vaig dirvos en un' altra carta que no crech que la retirada de las minorías fos altra cosa que un recurs de oposició, un motiu per manifestar lo disgust que habia produhit l' haber pujat en Cánovas al poder; recurs á que obliga lo modo d' esser d' aqueixa y de totas las majorías, contra la qual no hi valen rahons, ni discursos ni res.

Avans d'ahir al vespre lo senyor Echegaray doná una conferencia en lo Círcul mercantil, conferencia que á mon entendre fou notable. Lo senyor Echegaray m' agrada mes com home de ciencia que com á poeta. Va tractar de l' influencia del Sol en los fenómenos de la naturalesa y de la forsa que desrolla aplicable á la industria y al comer. Parlá dels senos de carbó que hi ha dessota terra, digué que aqueixos arribarán á acabarse, y que lo Sol, ab son calor inagotable, podria reconcentrarse per la ciencia aplicada y produhir una gran forsa magnética, que fora motris de los grans artefactes y máquinas.

En Martinez Campos está esclatant un discurs *romántich* en lo saló de conferencias, á fi de convencer als constitucionals de que

deuen pendre asiento en lo Congrós, y casi casi los hi augura un éxit complert. Tothom, fins en Martinez Campos, coneix la flaca d' en Sagasta, l' Albarada, en Leon y Castillo, en Venanci Gonzalez y demés. Está clar ¡si ho amagan tan poch!

X. DE X.

Paris 13 Janer.

M. Tirard, ministre d' agricultura y comers, ha dirigit una circular als presidents de las Cámaras de comers y de las Cámaras consultivas d' arts y manufacturas ab motiu de la esposició de Melburne, en Australia. La esposició projectada per los australians s' inauguraré lo primer de Setembre próxim passat en Sidney y al cap de sis mesos, ó siga en Mars se trasladará á Melburne. Com en aquestas duas ciutats y en las colonias, de que respectivament son capitals, es ahont s' ha concentrat tot lo moviment industrial, comercial y de progrés de la Oceania, lo Ministre encarrega á dits presidents que procurin, en quant los siga possible, concorre á la segona de aquellas esposicions, ja que no fou possible als industrial francesos, per la premura del temps remetre sos productes á la primera.

Las ventatjes que produheixen las esposicions universals son immensas; la comparació dels productos de diversos paissos, dels adelantos fets en tots los rams de la activitat humana, la conveniencia de coneixe 'ls recursos de cada poble y altres mil han induhit al ministre á dirigir la referida circular.

Convé á Fransa donar á coneixe als australians lo que son y lo que valen, convé per la competencia á inglesos y nort-americanos en los mercats de la Oceania y en particular de Australia, y per lograrho debem acudir á Melburne, ja que no 'ls ha sigut facil acudir á Sidney. No crech que fassin lo sort á aqueixas indicacions ni 'ls comercians ni 'ls industrial, que s' han distingit sempre per sa activitat y per son desitj en fer coneixe lo seus productes.

Lo ministre de la Guerra, habentse proposat imprimir una nova marca al departament de que está encarregat, ha volgut, com á mida preliminar, desterrar la rutina de las oficinas y com aixó exigeix un personal nou, no ha posat lo mes petit reparo en cambiar cinch direccions generals. Pero, si bé 'ls ha tret de las direccions generals, los hi ha confiat altres carrechs, delicadesa que no ha servit per desarmar la ira dels reaccionaris, que no poden perdonarli lo passarse dels serveys dels qui s' habian cregut necessaris.

Obertas las Cámaras s' han reunit ja 'ls grupos que componen la majoría al objecte de determinar sobre la elecció de la mesa. La extrema esquerra ha retxassat una proposició que tendia á demanar la abstenció del grupo en la reelecció de la mesa, que es la idea predominant. L' objecte d' aqueixa abstenció no era altre que manifestar que desaprobava la conducta política seguida per M. Gambetta y 'ls oportunistas; pero, com ja he dit, fou retxassada semblant proposició per considerarla *altament impolitica*.

La reunió de la Unió republicana ha sigut mes important. Després d' haver parlat En Boysset sobre la reforma de la magistratura y En Brelay sobre la amnistía, ha manifestat que 'l grupo apoyaria al govern mentres continui la conducta que ha comensat á seguir y governi apoyantse y buscant sa forsa en la llibertat y democracia. També s' ha tractat de concedir á la extrema esquerra un cteutor ó un vice-president, per no estar actualment representada sino per un secretari, sent aixis que 'l centro esquerra que conta ab menos diputats está representat per un vice-president, un questor y dos secretaris.

En Lluís Blanch ha anat á Lyon, ahont ha sigut rebut per una numerosa concurrencia als crits de ¡viva la República y l' amnistía! que continuaren durant tot lo curs que recorregué, fins arribar á la fonda ahont posa.

Lo fret augmenta en lloch de disminuir, á lo que hi contribueix l' estar lo cel completament seré.

X.

Noticias de Catalunya

LLEIDA, 14.—Las noticias del Pla d' Urgell son las més tristas y desconsoladoras. La broma estesa per tot lo plá y 'l fret y la gebrada que ocasiona, té consternats á tots los pagesos, que temen no sols perdre la cullita del oli que en alguns punts es la principal, sino que temen que causi la mort de las oliveras. Lo glas s' ha apoderat de tal manera de la terra que aquesta ha pres una duresa tal que es impossible ferhi lo mes petit trevall. La falta d' aquest ha portat la miseria á centenars de familias que sols viuen del trevall y en algunas poblacions s' han vist precisats á distribuir als pobres la sopa corresponent, per fer menos precaria la situació de tants trevalladors que no saben com mantenirse.

GIRONA, 14.—Lo *Butlletí oficial* publica en sa edició d' ahir lo resúmen general del moviment de població. Resulta de dit resúmen que 'l total dels morts en lo mes de desembre últim, relatiu á la provincia es de 642 y 'l total de nascuts ascendeix á 707, resultant en conseqüencia un augment de població que puja á 65.

Las malalties que mes víctimas han causat son la verola, tífus, tísis y altres malalties infecciosas.

Noticias d' Espanya

Madrid, 13. De *El Imparcial*.

Res tindria de particular diu *La Epoca*, que 'l Sr. general Martinez Campos y lo senyor compte de Morphi 's vejessin; pero dona la casualitat de que no s' han trobat, com no siga en Palacio los dias de recepció.

De modo que, segons l' ilustrat colega, es una casualitat que 'l Sr. Martinez Campos vaji á palacio y trobi allí al senyor compte de Morphi.

Moltas son las casualitats que d' aquest género ocurren en fa dias.

—Una dolora práctica del Sr. Campoamor que son casi duas doloras.

Lo dissapte pronunciá un discurs facilitant al govern lo camí de l' arreglo ab las minorías y lo Sr. Cánovas, en lloch de fer cas de las conciliadoras paraulas de l' ilustrat autor de 'ls célebres «Pequeños poemas» prengué acta sols de las intransigencias de lo Sr. Los Arcos pera marxar per rumbos diversos.

Quedá lo Sr. Campoamor sumit en profunda tristesa, y lo diumenje per la tarde ocupa un cotxe pera acompanyar al cementiri lo cadavre d' una distingida dama que fou molt amiga seva.

En lo camí trobaren un altre enterro, y equivocadament 'l cotxero deixá lo de l' amig del poeta pera seguir al desconegut.

Quan arribaren al cementiri, se sorprendé lo Sr. Campoamor al veurer tanta gent que no coneixia, y al que tenia mes prop manifestá sa extranyesa.

—No veig cap amich de la morta—digué— totas son per mi caras novas.

—¡Com morta!—li respongueren—si al que anem á veurer enterrar era un home.

L' autor de la doloras conegué allavoras la equivocació del seu cotxero.

Lo mateix li havia succehit lo dia anterior en lo Congrès; ell volgué ab bona intenció fer lo funeral á las minorías, y s' en aná ab ellas darrera l' enterro del govern.

—Síntesis d' un suelto de «La Epoca».

«Los partits impossibles se fan posibles»

quan despres d' haverlos allunyat los sucesos del govern, s' aproximan á ell per actes d' abnegació y patriotisme.»

Ja 't veig, dirán los aludits.

De *El Imparcial*:

Avuy 's llegirá en lo Congrès lo projecte d' abolicí; despres se procedirá al sorteig de seccions, se reuniran aquestas y 's nombrará la comissió del Mensatge, que si es possible, 's constituirá ab los mateixos individuos que suscrigueren la proposició de lley.

Probablement dita comissió donará dictámen aquesta mateixa tarde.

Lo debat sobre 'l projecte d' abolicí comensará demá, consumint lo primer torn en contra 'l diputat cubá senyor Santos Guzman.

—Un dels individuos de l' oposició que mes ardorosament treballaba anit pera que las minorías sostingan sos acorts. era 'l senador moderat senyor compte de Xiquena, qui no compren que puguin interpretarse com desagravi las paraulas pronunciadas ahir en lo Senat per lo senyor Cánovas del Castillo.

Secció Oficial

ADMINISTRACIÓ PRINCIPAL DE CORREUS

DE BARCELONA

Llista de las cartas, impresos y mostras detingudas en aquesta administració principal per falta de franquicig, en lo dia d' ahir.

Donya Antonia Marcelo, Reus.—Bernarda Poch, Ballbona de las Monjas.—Senyora Superiora de las religiosas, Sant Andreu de Palomar.—Don Climent Porpiña, Bañolas.—J. Pene D' orsté, Queeland.

Barcelona 13 de Janer de 1880.—Lo Administrador principal, Lluís M. Zavaleta.

Telégramas rebuts en lo dia de la fetxa y detinguts en l' oficina corresponent per no trobar á sos destinataris.

Saragossa. Miquel Anadon, Hospital, 87.—Madrid. Julia Busquets, Sant Climent, 3.—Id. Cecilio Navarro Bibliotecario, sens senyas.—Id. Camba. Regomir, 1.—Valencia. Maria Cort, Sant Pau, 114, principal.—Grao. Cristófol Llusá Joan Monserrat, sens senyas.

DEFUNCIONS

desde las 12 del 13 á las 12 del 14 Janer.

Casats, 3.—Viudos, 5.—Solders, 1.—Noys, 7.—Abortos, 0.—Casadas, 3.—Viudas, 4.—Soltera 1.—Noyas, 7.

NAIXEMENTS

Varons 7 Donas 7

Secció Comercial

PORT DE BARCELONA

Embarcacions entradas en lo dia de ahir

De Palma vapor Mallorca ab efectes.
Noruegas.—De Savannah corbeta Rival ab cotq.
De Bergen y Gibraltar goleta Aalund ab bacallá.
Francesa.—De Cete vapor Adela ab efectes.
De Palma polacra goleta Nova Angeleta ab efectes.
De Santander y escalas vapor Cifuentes ab efectes.

De Sevilla y escalas vapor Andalucía ab efectes
De Cardiff vapor inglés Cincora ab carbó.
Además 9 barcos menors ab ví.

CAMBIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA DE GOVERN DEL COL·LEGI DE CORREDORS REALS DE COMERS DE LA PLASSA DE BARCELONA LO DIA 14 DE JANER DE 1880.

Londres, 90 d. fetxa, 48'25 per 5 plas.

Paris, 8 d. vista, 5'03 per 5 plas.

Marsella, 8 d. vista, 5'03 per 5 plas.

8 DIAS VISTA.		8 DIAS VISTA.	
Albacete.	2 1 dany.	Málaga.	174 dany.
Alcoy.	172 »	Madrid.	172 »
Alicant.	172 »	Murcia.	172 »
Almeria.	172 »	Orense.	1 378 »
Badajos.	578 »	Oviedo.	578 »
Bilbau.	578 »	Palma.	578 »
Búrgos.	1 »	Palencia.	374 »
Cádiz.	378 »	Pamplona.	374 »
Cartagena.	172 »	Reus.	174 »
Castelló.	374 »	Salamanca.	1 »
Córdoba.	172 »	San Sebastia.	172 »
Corunya.	778 »	Santander.	578 »
Figueras.	578 »	Santiago.	1 »
Girona.	578 »	Saragossa.	172 »
Granada.	578 »	Sevilla.	174 »
Hosca.	374 »	Tarragona.	178 »
Jeres.	172 »	Tortosa.	172 »
Lleyda.	578 »	Valencia.	par »
Logronyo.	374 »	Valladolit.	374 »
Lorca.	1 »	Vigo.	1 »
Lugo.	1 174 »	Vitoria.	578 »

EFFECTES PUBLICHS.

Tit. al port. del deute cons. int. 15'07 1/2 d. 15'10 p.
Id. id. exterior em. tot. 16'10 d. 16'20 p.
Id. id. amortisable interior, 35'85 d. 36'10 p.
Id. Provincial, ' d. ' p.
Ob. pera sub. á fer-car. de totas em. 31'30 d. 31'40 p.
Ob. del Estat pera sub. fer.-car. ' d. ' p.
Id del Banch y del Tesor, série int. 98'15 d. 98'35 p.
Id. id. exterior, 98'25 d. 98'35 p.
Id. Tesor sobre prod. de Aduanas, 95'85 d. 96' p.
Bonos del Tesor 1.ª y 2.ª série, 92'15 d. 92'35 p.
Cédulas del Tesor hip. de Espanya.
Accions del Banch hispano colonial, 110'85 d. 111' p.
Oblig. Banch Hispano Colonial, 98'50 d. 98'75 p.
d. del Tesor Isla de Cuba 81'40 d. 81'60 p.
Bitllets de calderilla, série B. y C., 99'65 d. 99'75 p.

ACCIONS.

Banch de Barcelona, 145' d. 145'50 p.
Societat Catalana General de Crèdit, 116'50 d. 117' p.
Societat de Crèdit Mercantil, 35'25 d. 35'50 p.
Real Comp. de Canalisació del Ebro, 11'60 d. 11'75 p.
Ferro-carril de B á Fransa, 97'50 d. 97'75 d.
Id. Tarrag. á Martorell y Barcelona, 131' d. 131'50' p.
Id. Nort d' Espanya, 58'75 d. 59' p.
Id. Alm. á Val. y Tarragona, 100' d. 101' p.

OBLIGACIONS.

Empréstit Municipal, 100'50 d. 101' p.
Id. id. cédulas hipotecarias, 97'75 d. 98' p.
Id. Provincial 103' d. 104' p.
Ferro-carril de Barc. á Saragossa, 92'75 d. 92'85 p.
Id. id. id.—Série A.—52'75 d. 53' p.
Id. id. id.—Série B.—53'75 d. 54' p.
Fer.-car. Tarrag. á Barc. y Fransa, 104'50 d. 104'75 p.
Id. Tarragona á Martorell y Barcelona y de Barcelona á Girona, 101'40 d. 101'60 p.
Id. Barc. á Fransa per Figueras 60'50 d. 60'75 p.
Id. Minas S. Joan de las Abadessas, 87'65 d. 87'85 p.
Id. Grau de Valencia á Almansa, 47'30 d. 47'50 p.
Id. Córdoba á Málaga, 56'25 d. 56'50 p.
Id. Medina del Campo á Samora y de Orense á Vigo 21'7: d. 22' p.
Aguas subterráneas del Llobregat, 85' d. 86' d.
Tranvia de Barcelona á Sarriá, 89' d. 89'25 p.
Canal d' Urgell, ' d. ' p.
Fabrill y Merc. Rosich germ. Llusá C.ª, 99'50 d. 100 p.

BOLSI

Segons nota de la casa *Espinach*.

Consolidat queda á las 10 de la nit á 15'10 diner y 15'12 y 1/2 paper.

SECCIÓ DE ANUNCIS

BARCELONA.

FARMACIA AGUILAR.

AXEROP SULFUROS AGUILAR.

ESPECIFICH

PERA LA CURACIÓ DELS BRIANS.

Son efecte es mes eficaç que lo de l'aygua de la Puda.—Als pòchs dias de pèndrel cauhen las crostas y las escamas y s'assecan las naïres brianosas, deixant la pell llisa y suau.—Lo mateix efecte produheix en los noys quan tenen la cara plena de crostas.—Es lo únich de puratín que obra sens debilitar la sang ni irritar la freixura.—Destruheix en poch temps los efectes causats per l'ús del mercuri.—Corretjeix las irritacions de la vexiga y la uretra, facilitant la transpiració-mucosa, com també la pulmonar.

Preu de l'empolla, 3 pessetas.

RAMBLA DEL MITJ, NUM. 37.

BARCELONA.

VERMOUTH CATALA

DE SALLÉS

Primer Vermouth elaborat en Espanya.—Unich en sa classe

Premiat ab medalla de plata per lo M. Itre. Col·legi de Farmacèutics de Barcelona: ab medalla de bronze en la Exposició Marítima de 1873 y Vinícola de Madrid de 1873 y ab varias medallas y distincions de mèrit en quantas Exposicions ha concorregut. Reconegut per la M. Itre. Academia de Medicina y Cirurgia de Barcelona, Institut Mèdic y varias altres Corporacions y Academies Médico-Farmacèuticas, etc. etc.

Las personas aqueixadas de dolors de ventrell, accidents y vòmits despres de 'ls menjars, desgana, pesants al ventrell, migranya, malalties nerviosas (histericas) y altres moltes que resultan de malas digestions, se veuràn lliurats de las sevas dolencias ab l'ús moderat d'aquest utilíssim vi.—Llegeixes lo prospecte detallat que acompanya a cada ampolla.

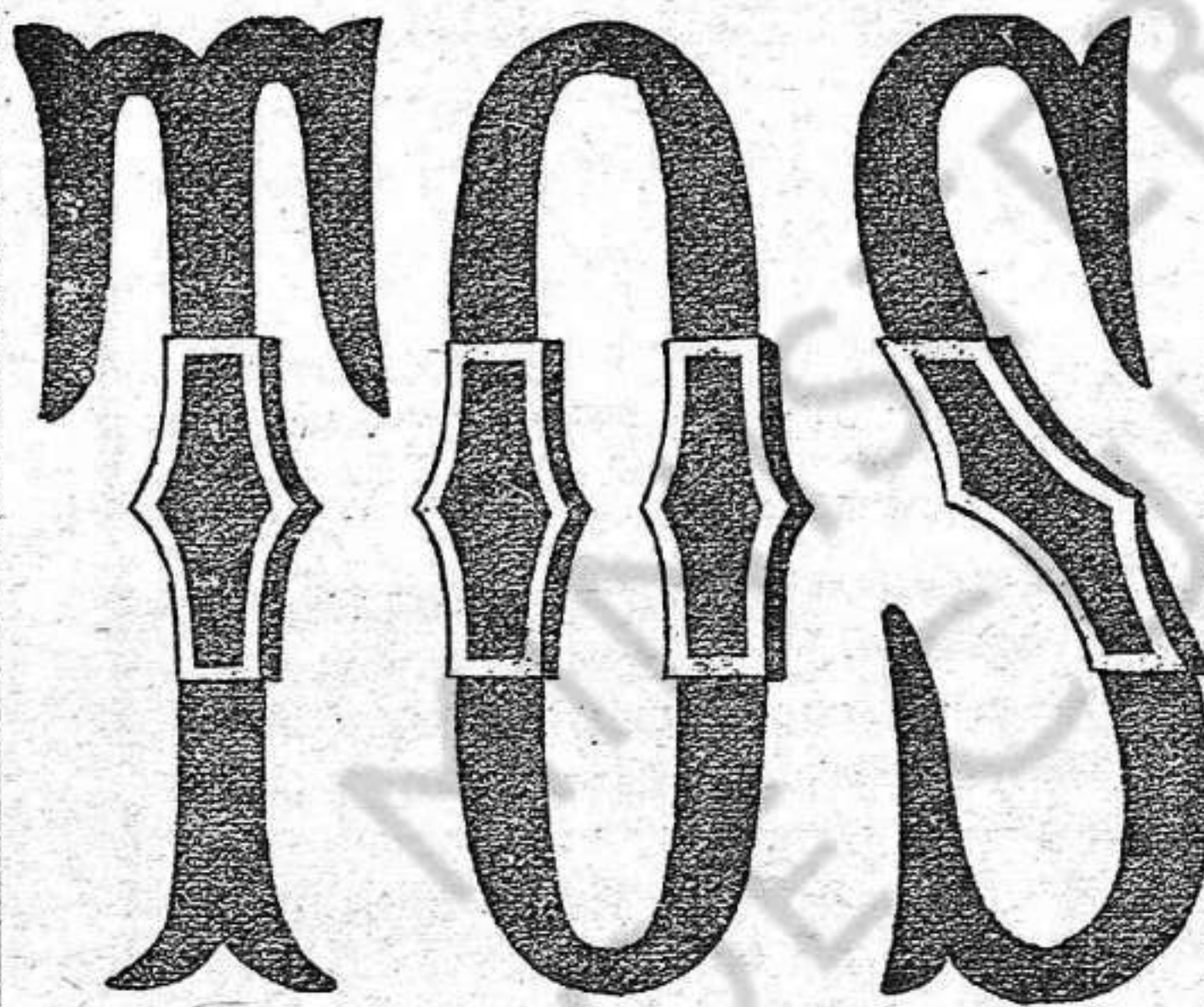
Al por mejor dirigirse a la farmacia del doctor Botta, carrer de l'Argenteria, n.º 48, y al pormenor en las principales farmacias de Espanya.

Nota.—Per evitar las falsificacions é imitaciones que s'han fet d'aquest precios vi, recomanem que s'exigeixi en cada ampolla la firma y rúbrica de son aulor.

ENTERROS, FUNERALS Y ANIVERSARIS

ANUNCIATS PER AVUY 15.

Don Joseph Colilla y Bardella.—Funeral á las 10 matí, en Sant Pau.
 Don Joseph Andreu y Anglada.—Funeral y missas á las 10 matí, en lo Pí.
 Donya Lluisa Bosch y Ferrer.—Missas de las 9 fins á las 12 matí, en Santa Clara.
 Don Augusto Cantó y Mas.—Funeral y missas á las 10 matí, en Santa Mónica.
 Donya Serafina Guardiola y Almirall.—Funeral y missas á las 10 matí, en Sant Miquel Arcángel, (Mercé).
 Don Joseph Masip y Jacas.—Funeral y missas á las 10 matí, en Betlém.
 Don Fernando Riera y Alsina.—Funeral de cos present á dos quarts de 10 matí en Sant Pere y desd' allí al Cementiri. Casa mortuoria, Corts, (Gran-Vía), 34, 3, entressuelo.
 Don Nicolau Sanchez Vahamonde y Fullós.—Funeral de cos present á dos quarts de 12 matí, en Santa Mónica y desd' allí al Cementiri. Casa mortuoria, Lancaster, 7, segon.
 Donya Magdalena Burrull de Perissé.—Funeral de cos present á las 3 de la tarde, en Sant Pau y desd' allí al Cementiri. Casa mortuoria, carrer Nou (Asalto) 62, primer.

AMBARINA VEHIL

Essent avuy los únichs possessors del verdader y pur LIQUIT AMBAR y habent pogut conseguir sa associació ab los principals calmants que ab tant bon éxit usa la ciencia, no titubejem en asegurar ser nostra PASTILLA PECTORAL AMBARINA la mellor pera la curació de la TOS PULMONAR, ferina, la sequedat de las fauces y gargamella y demás enfermetats de las vias respiratorias. Se ven en la Farmacia Vehil, Vidriería, 2 y 4. Barcelona, y en las principals d' Espanya, América y Portugal.

EL ÁGUILA

GRAN BASAR DE ROBAS FETAS Y Á MIDA

SUCURSAL EN MADRIT, CÁDIS Y SEVILLA

Plaza Real, 13.—Barcelona

En aquest antich y acreditat establiment s'ha rebut pera la mida un rich surtit de altas novetats tant del país com del estranger.—També s'acaba de construir y ben confeccionat pera la present temporada d'hivern, un grandíós y variat surtit de prendas de totes classes y á preus famosament baratos, com podrá veures en la següent nota:

Trajos complerts en patens novetat, de 140 á 350 rs.—Pantalons patens del país y estrangers, de 40 á 100 rs.—Pantalons negres de castor, elasticotin y demás, de 52 á 120.—Armillas tricots, patens y demás telas d'abric, de 18 á 50.—Armillas castors, casimirs y adredons negres, de 24 á 80.—Americanas d'abric en varios géneros, de 60 á 70.—Paletos levitas de alta novetat, 170 á 400.—Levitas crusadas tricots, adredons y demás géneros de novetat de 170 á 210.—Levitas en castors y adredons negres y blaus, de 100 á 320.—Jaqués y americanas tricots, adredons y demás géneros de novetat, de 80 á 210.—Batas tartans, casimirs, astracan y géneros de novetat, de 100 á 220.—Frachs panyo negre, de 210 á 300.—Pardesús (a) sobretodos tricots, patens, castors y altres géneros, de 100 á 210.—Rusos y sachs tricots, patens, castors y altres géneros, de 100 á 210.—Rusos de adredons, chinchillas y demás géneros de novetat, de 250 á 400.—Capas en panyos de Alcoy y Béjar, 210 y 250.—Capas en panyos de Tarrasa garantits, 300, 350, 400, 450 y 500.—Emperadors, carrichs, pardesús sobretodos y rusos, 100, 140, 170, 210, 250, 300 y 350.—Géneros pera mida en Barcelona, Madrid, Cádiz y Sevilla.—Los géneros que se destinan á la construcció de prendas son de lo mes superior que produheix la industria tant nacional com estrangera.

CAIXA UNIVERSAL DE CAPITALS

SEGUROS SOBRE LA VIDA.

Se compran los títulos d' aquesta societat.—Códols, 14, 4^{at} porta 2.^s

TALLER

DE GRABATS EN METALL

DE

FRANCISCO JORBA.

PARADÍS, 5-4.

TRAVALL ESMERAT, PRONTITUT EN LOS ENCARRECHS.

PREUS EQUITATIUS.

NOVAS TRAJEDIAS

per

VICTOR BALAGUER.

Aquest llibre conté 156 planas y las tragedias se titulan:

LAS ESPOSALLAS DE LA MORTA.
LO GUANT DEL DEGOLLAT.
LO COMPTE DE FOIX.
RAIG DE LLUNA.

Se ven en las librerías de Verdaguer, Puig, Masferrer y Teixidó y Parera al preu de 8 rals.

SECCIÓ TELEGRÁFICA

Telégramas

DE LA PREMPSA EXTRANJERA

Constantinopla 11. — L'incident anglo-turch queda completament terminat.

Ahmet ha sigut posat en llibertat y sortirà cap á Chio.

S'han reanudat las relacions oficials entre Inglaterra y Turquía.

Lo Sultá ha rebut avuy á M. Layard.

Londres, 12. — Un telégrama de Berlin dirigit al *Daily News* assegura que Mr. d'Oubril ha insistit prop del Emperador de Russia, demanantli que fes personalment certas declaracions importants relativament al moviment de tropas russas en Polonia.

Un altre telégrama rebut per lo *Times* afirma que las relacions entre Alemania y Russia distan molt d'esser satisfactorias y que segueix lo desacort entre lo príncep Gotchakoff y lo de Bismark.

Constantinopla, 12. — Lo Consell de ministres ha discutit la qüestió de la *trata* dels negres, suscitada per Inglaterra, y ha modificat alguns articles del citat projecte.

Nova-York, 12. — Noticias oficials de Colombia anuncian que Mr. de Lesseps intenta establir una colonia francesa en l'Itsme de Panamá, y expressan la inconveniencia de deixar la empresa en mans dels Europeos.

—Lo *World* assegura qu' en virtut de un conveni entre M. de Lesseps y M. Bonaparte Wyse, de la comissió del canal inter-oceánich, s' ha acordat prorogar de dos anys lo plasso per la formació de la Companyia que ha de portar á cap la gran obra.

Nápoli, 12. — Lo vapor *Vega*, que ha fet lo primer viatge entre Europa y lo Japon, costejant la Siberia, es esperat aquí en un dels últim dias del mes corrent. Se prepara una gran recepció al professor Nordenskiöld, director científich de la expedició, y entre las festas que 's farán se li donará un dinar al que assistirán re-

presentacione dels cossos científichs, del comers, y homes públichs.

Extracte de telégramas

Madrid, 13. — Ha aparegut la *philoxera* en Salamanca.

Se desment que 'l Sr. Elduayen projecti un empréstit per rescindir lo contracte ab lo *Banco Hispano Colonial*.

Ha fondejat en Santander lo vapor *Ciudad Condal*.

Lo Rey ha autorisat la presentació á las Corts d' un projecte modificant la legislació d' aduanas pe'ls sucres y mels de las provincias espanyolas d' Ultramar y eximint de tot dret la canya dolsa de las mateixas.

S'ha aplassat per la setmana próxima l' elecció de president.

S'ha acordat una petita combinació de cónsuls de primera classe.

Paris, 13. — Lo Senat italiá está discutint lo projecte abolint l'impost de la molta de grans.

Diuhes de Lahore que han sortit alguns regiments d' Herat y Balk pera sostenir á Mahomeduan.

Mr. Gambetta ha sigut reelegit president de la cámara de diputats per 259 vots de 308 votants.

Lo dia 23 sortirà de Londres l' ex-emperatriu Eugenia, á bordo del vapor *German* en direcció al Zululand.

S' assegura que 'ls xilens privan que 's carregui guano en l' isla de *Los lobos* y qu' han destruit lo mooll.

(*Diario de Barcelona.*)

Madrid, 14. — Diuhes que per exigencias del Sr. Sagasta, lo periódich *La Mañana*, ritirá un article jutjant durament las declaracions que 'l Sr. Cánovas feu en lo Senat.

Entre la generalitat dels constitucionals partidaris de l' abstenció hi figura lo senyor Romero Ortiz.

(*El Diluvio.*)

Telégramas particulars

Madrid, 14 á las 3'30 de la tarde. — Ahir conferenciaren llarch rato sobre assumptos polítichs los senyors Serrano y Sagasta; aqueix va parlar despres ab en Martinez Campos, y á última hora se reuniren tots tres á casa del general Serrano.

S' atribueix grandíssima importancia á la tal conferencia, relacionantla ab l' actitut de las minorias y ab un probable cambi de gabinet.

Alguns constitucionals se manifestan disposats á tornar al Parlament si en Cánovas repeteix en lo Congrès las declaracions donadas en lo Senat.

La majoria dels retrats desitjan continuar en sa actitut.

Madrid, 14 á las 6'15 de la tarde. — Entre 'ls constitucionals predomina la opinió favorable al retraiment.

Segurament no tornarán al Congrès sense que en Cánovas no hage donat explicacions terminants.

Contra lo que 's deya, en Carvajal nega que ell firmi lo manifest fusionista, no confomantse ab las esboyradas declaracions que conté.

Sembla que tampoch lo firmarán quaranta ex-diputats amichs d' en Carvajal.

Lo Senat ha aprobat lo mensatge felicitant al rey per haver eixit ilés del atentat del dia 30.

Se desetxaren duas esmenas.

Fou nombrada la comissió que deu portar lo mensatge al palau real.

En la reunió dels representants de Cuba celebrada en casa lo Sr. Giraud se ratificaren los acorts presos anteriorment.

En lo Congrès lo Sr. Santos Guzman ha consumit lo primer torn en contra lo projecte abolicionista.

Consolidat, 15'17 1/2.